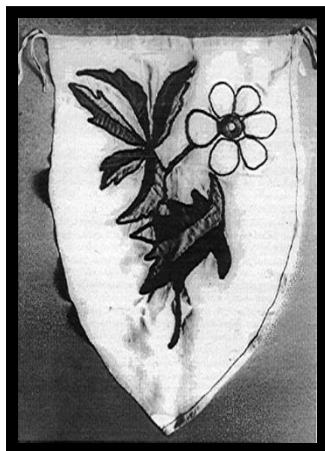

Vznik dívčího skautingu u nás

Sasanky První dívčí družina 1914-1915

Inspirováno myšlenkami **Popelky Biliánové**
zakladatelkou byla **Vlasta Koseová, rozená Štěpánová**
spolu s **Vaškem Jelenem** – vůdcem 2. chlapeckého oddílu
oslovili profesorku **Ann Berkovcovou**
a ta jim pomohla založit
dívčí skauting českých skautek
podporovaný **Alicí Masarykovou, A. B. Svojsíkem** a dalšími

Časový sled událostí:

- **1912:** první pokus Popelky Biliánové o dívčí skauting v lesní osadě na Chotouňském dvorci, dívky si postupně poprvé vyzkoušely skauting ve zděných budovách
- **od dubna 1914:** se začínají scházet mladší členky od 11-16 let
- **2. května 1914:** při výletě těchto mladších členek se poprvé objevují pod názvem Sasanky
- **1914:** A. B. Svojsík seznámil Sasanky se Základy junáctví
- **od podzimu 1914:** postupně se začal rodit dívčí odbor, který sdružoval dívky a ženy se zájmem o skauting
- **1914-1915:** Vašek Jelen aktivně prosazuje dívčí skauting na poradách Výboru
- **11. ledna 1915:** na Staré Rychtě vznikl dívčí odbor při spolku Junák-český skaut, zásluhou Popelky Biliánové a podporovateli jako byla PhDr. Anna Berkovcová, Vlasta Štěpánová (Koseová),

Vašek Jelen, A. B. Svojsík a další

- **jaro 1915:** základem pro první dívčí oddíl je družina Sasanek
- **léto 28. června - 14. července 1915:** první tábor Sasanek u Vltavy nad Živohoští, kde významně pomohl 2. oddíl při stavbě tábora, vedený Vlastou Štěpánovou (Koseovou)
- **podzim 1915:** vzniká první dívčí oddíl vedený Vlastou Štěpánovou (Koseovou) podobný svým zaměřením chlapeckému pojetí skautingu
- **rok 1916:** přibyla další družina Vlčí máky, oddíl se věnuje přípravě skautek na vedení družin, pořádají výpravy s 2. oddílem

Sasanky:

- konec 19. století nebyl nakloněný skautingu a podobnému smýšlení u žen a dívek, proto byly Sasanky vnímané jako rebelky, které se rozhodly trávit svůj čas v přírodě
- díky jejich odvaze dělat to, co jim přišlo důležité a správné, otevřely postupně možnost podobných dobrodružství pro další dívčí generace
- důležitým prvkem při zrodu dívčího skautingu byl i díky sympatiím k Vlastě Štěpánové, vůdce 2. oddílu Vašek Jelen, který zval prostřednictvím skautů do oddílu i jejich sestry a kamarádky

První tábor u Živohoště:

- **Účast:** 4 skautky, narozené v roce 1900 + 3 skauti z 2. oddílu + občasné návštěvy 3 dospělých a vůdkyně
- **Program:** málo her, zaměřený na shánění jídla, vaření, koupání, skautskou praxi a čtení Základů junáctví, pomoc místním obyvatelům a přijímání návštěv starších skautů apod.

Nalezení
tábořiště

Stavba kamen

Tábor u Živohoště 1915

Vlasta Štěpánová (Koseová): „Velká Vlasta“

- vystudovala sociální školu
- tajemnice československého červeného kříže pod Alicí Masarykovou
- ženská emancipace teprve v zárodku – k rozvoji pomohl i dívčí skauting
- dcera Eva byla neslyšící a manžela Jaroslava Koseho ji popravili během druhé světové války
- vůdkyně prvního dívčího tábora Sasanek, později vedla 1. oddíl skautek
- ve třicátých letech – významné funkce ve skautingu – členka náčelnictva, náčelní a místostarostka, členka WAGGGS, angažovala se ve světovém a evropském výboru
- Vlasta Macková (jedna ze Sasanek) o ní píše: „Neslyšely jsme ji nikdy velet, ale všechny jsme šly za ní.“
- Skautská vyznamenání - Skautská láska, Stříbrná syrinx, Junácký kříž a Řád Stříbrného trojlístku i vyznamenání od skautů ze zahraničí. Také Řád práce za svou mnohaletou činnost v oblasti výchovy mládeže
- Pochována je v rodinné hrobce na Vyšehradském hřbitově: “Po celý svůj život zkrášlovala mládí českým a slovenským dětem a sloužila věrně národu a státu.“

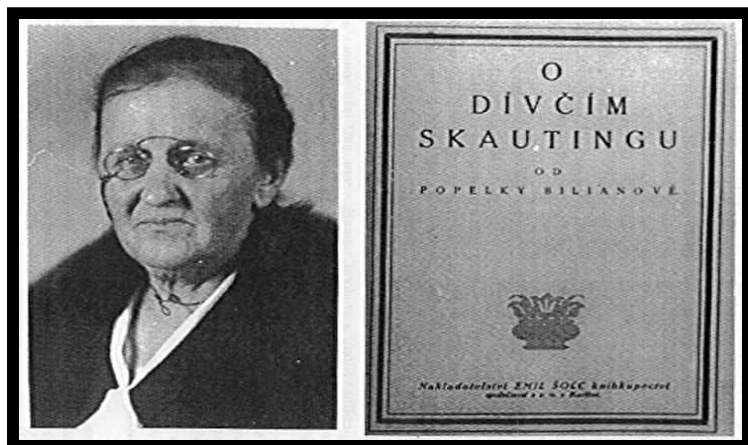
Vlasta Štěpánová (Koseová) vpravo

Vlasta Koseová se světovou náčelní

Popelka Biliánová

- průkopnice, pořádala vlastenecké a charitativní akce, do spolku československých žen přinesla myšlenky skautingu – pro dívky téměř neexistovala žádná aktivita, kde by směly cvičit
- promyslela koncept dívčího skautingu – bez táboření v přírodě pod stany, ale s prvky skautingu
- odjela s dívkami na několik týdnů na statek v lesích, kde byly v přírodě a zažívaly nepřízeň počasí, což je podle ní připravilo na různé nelehké životní situace později v dospělém věku
- zkušenosti sepsala a vydala knihu **O dívčím skautingu**
- právě s Popelkou Biliánovou začalo jednat vedení spolku o spojení, bohužel bylo její pojetí značně omezené a proto se i poměrně brzy vytratila z hlavního dění

PhDr. Anna Berkovcová:

“Nechtěla jsem tvořit hned v zárodku něco zcela odlišného, speciálně dívčího - cítila jsem, že základy junáctví jsou tak skvělé, že musí být společné hochům i dívkám zároveň,”

O počátcích dívčího skautingu PhDr. Anna Berkovcová v roce 1946 do zvláštního čísla časopisu “Činovník”.

Zdroje sloužící pro rozvoj tématu Sasanek:

Kniha:

Z kroniky Sasanek

webové stránky:

<https://www.skaut.cz/7-inspirativnich-pribehu-ze-sveta-skautek/>

<https://www.pametnaroda.cz/cs/search?text=vlasta%20koseov%C3%A1>

<https://www.skautskyinstitut.cz/e-knihovna?cat=34&search=>

<http://data-krizovatka.skauting.cz/plajner/01/priloha/index.html>

<https://krizovatka.skaut.cz/zpravodajstvi/1627-skautky-v-roce-15-vzkaz-od>

-sestry-nacelni-ke-dni-zamysleni
<https://stoleti-skautek.tumblr.com/>